

Od 618 poslancev je bilo pri prvih volitvah izvoljenih samo 186

V Franciji se ni nič spremenilo

Pariz, 27. aprila. o. Včerajšnje volitve so po vsej Franciji potekale mirno. Udeležilo se jih je proti pričakovanju veliko število volilcev. Po dosedaj znanih rezultatih je treba ugotoviti porast komunističnih glasov na škodo republikanske sredine. Močno so narasli tudi glasovi skrajnih desničarjev tako, da se vidi, da prihajajo tudi v Franciji do izraza politične skrajnosti. Natančni rezultati še niso znani, pač pa je verjetno, da bo pri prvi volitvi izvoljenih komaj kakih 250 poslancev. Vsi ostali bodo izvoljeni v ožjih volitvah prihodnje nedelje.

Včerajšnje volitve so prinesle nekatera presenečenja, ki jih ne bi nihče pričakoval. Tako se je zdaj prvič zgodilo, da ni bil pri prvih volitvah izvoljen lyonski župan in bivši predsednik radikalno-socialistične stranke Eduard Herriot. Prekosil ga je desničarski kandidat, ki je v velikem industrijskem mestu odnesel več glasov, kakor pa župan in znani levičarski prvak. Herriota so izpodkopali spori v radikalno-socialistični stranki sami, ker je sedanjí predsednik stranke Daladier skušal pridobiti tal zase, na njegov račun, kar se mu je tudi posrečilo. Po drugi strani pa so desničarji prav za volitve odkrili senzacijo, da je Herriot, ki se je zadnje čase odlikoval v gonji proti Nemčiji in se zavzemal za zvezo z boljševiki v interesu francoske varnosti, svojočasno glasoval proti sprejemu proračuna za Maginotovo črto podzemskih utrdb na meji proti Nemčiji. Herriot bo moral iti v ožje volitve.

Zadnji rezultati

Zadnji rezultati, ki še niso uradno potrjeni, kažejo, da je bilo pri včerajšnjih volitvah od končno izvoljenih od 618 poslancev, kolikor jih šteje francoski parlament, izvoljenih komaj 246, 432 poslancev pa bo izvoljenih šele prihodnje nedelje v ožjih volitvah. To se pravi, da se volilci za večino kandidatov niso mogli jasno izraziti, odnosno, da je razmerje sil med posameznimi političnimi skupinami precej isto.

Danes jutraj so bili znani naslednji neuradni rezultati:

republikanska zveza (Marin) 57 poslancev, pridobila 10;
republikanski levičarji (Flandin) 23;
neodvisni radikali (Eynac) 19, izg. 2;
radikalni socialisti (Herriot) 21, izg. 4;
neodvisni socialisti (De Monzie) 3, izg. 3;
socialistična zveza (Erossard) 5, prid. 1;

zedinjeni socialisti SFIO (Blum) 23, izg. 4;
komunisti in komunist. desidenti 10, prid. 4.

V poučenih krogih smatrajo zato, da moramo biti oprezní z volilnimi prognozami o nekakšnem znatnem ojačenju leve v parlamentu. Najneverjetneje je, da bo ljudska fronta imela v parlamentu približno isto število mandatov, kakor jih je imela v parlamentu v dobri 1932-1936. Toda številčno sorazmerje levičarskih strank se bo spremenilo in to v korist strank in skrajni levi.

Računa se, da bodo komunisti, katerih je bilo preje v parlamentu 10, dobili še 15 mandatov poleg desetih komunističnih desidentov poslanskih mandatov, ki bodo najbrž ostali v rokah komunističnih desidentov. Socialisti bodo imeli približno 100 mandatov, njihovi zavezniki iz socialiste zveze bodo obdržali približno 40 mandatov. Za obe stranki se lahko številč. stanje spremeni približno za 10 mandatov na eno ali drugo stran. Kar se tiče radikalno-socialistične stranke računajo njihovi voditelji sami, da bodo izgubili približno 30 mandatov. Vendar bi oni s 130 mandati ostali najmočnejša stranka v parlamentu. Desničarske in zmerno stranke bodo v parlamentu ohranile svoje položaje.

Veliko poklicanih malo izvoljenih

Pariz 27. aprila. AA. Havas poroča: Volitve so v vsej Franciji potekle v redu in miru. Udeležba je bila zelo velika in je bila večja kot pa ob volitvah v letih 1932 in 1928.

Glavna značilnost teh volitev je dejstvo, da je pri prvem turnusu bilo izvoljenih zelo malo kandidatov. V tem pogledu so te volitve podobne volitvam v letu 1928. Toda že sedaj se mora ugotoviti znatno ojačenje ekstremističnih glasov, posebno v gosto naseljenih okrajih, kakor je to Pariz, okolica Pariza, okraj Marne, Rhone in Oise. Desničarske in zmerno stranke so v glavnem vzdržale svoje položaje. Te stranke imajo sorazmerno največ poslancev, ki so bili izvoljeni že pri prvem turnusu včeraj.

Kar se tiče takozvane ljudske fronte leve, gredo njihovi kandidati večinoma na ožje volitve in to v zelo veliki meri. Te stranke so za prvi turnus povsod postavile svoje lastne kandidate, da tako vsaka zase utrde svoje številčno stanje v posameznih volilnih okrajih. Pri ožjih volitvah pa se bo izvajal sporazum, ki je bil sklenjen med le-

vičarskimi strankami in po katerem bodo levičarske stranke v vsakem volilnem okraju umaknile svoje kandidate v korist listnemu kandidatu, ki bo po presoji prvega volilnega turnusa imel največ izgledov, da pri drugem turnusu odnese zmago. Že pri volitvah v letu 1932 je obstojal ta sporazum med socialisti in radikalnimi socialisti in je v glavnem pravilno funkcioniral. Pri drugem turnusu dne 3. maja sodelujejo pri tem sporazumu tudi ekstremistični elementi in postavljajo se sedaj vprašanje, ali se bodo ti elementi držali sporazuma in če ne bodo hoteli izrabiti podpore zmernih strank, da spravijo čim več svojih kandidatov v parlament.

Pariz, 27. aprila. AA. Havas poroča: Ob 22 zvečer so bili znani tile izidi: 3 neodvisni desničarji, 14 republikancev, 3 ljudski demokrati, 5 republikanskih levičarjev, 3 neodvisni radikali, 5 radikalnih socialistov, 1 neodvisen socialist, 1 socialistične unie, 2 socialisti, 1 komunist in 1 komunistični desident. Ožje volitve bodo v 67 okrajih. Skupaj je bilo znanih do te ure 104 volilnih izidov.

Gurdon, 27. aprila. AA. Havas poroča: Bivši minister Malvy, radikalni socialist je bil ponovno izvoljen.

Marseille, 27. aprila. AA. Havas poroča: Dosedanji predsednik parlamenta socialist Fernand Bouisson mora iti v ožje volitve.

Pariz, 27. aprila. AA. Med uglednimi politiki so bili izvoljeni včeraj trgovinski minister Bonnel, radikalni socialist. Predsednik radikalne socialiste stranke Daladier je imel 750 glasov absolutne večine. Delovni minister Frossard je izvoljen in prav tako tudi poštni minister Mandel.

Pariz, 27. aprila. AA. Havas poroča: V okraju Chambery je bil ponovno izvoljen bivši letalski minister radikalni socialist Pierre Col. Bivši radikalno-socialistični minister in župan Havre kakor tudi Eduard Herriot, župan mesta Lyona, voditelji radikalne socialiste stranke morala iti v ožje volitve.

Pariz, 27. aprila. AA. Havas poroča: Predsednik parlamentarnega kluba radikalne socialiste stranke in pravosodni minister Yvon Delbos, gre v ožje volitve.

Avalon, 27. aprila. AA. Havas poroča: Zunanji minister Flandin je bil izvoljen s 6345 glasovi od 10.358 glasov.

Nancy, 27. aprila. AA. Bivši minister Louis Marin, vodja desničarske republikanske unije, je bil ponovno izvoljen.

nado, ki so jo zavzele ob 10.20. Sovražne čete so se ogorčeno branile, a niso bile samo premagane, nego tudi popolnoma uničene. Naše izgube v tem odseku znašajo: 1 oficir in 5 vojakov ubitih, 3 oficirji in 50 vojakov ranjenih.

Naša kolona je prispela 200 km daleč od svoje izhodne baze in nadaljuje s prodiranjem proti severu. V teh bojih je aktivno sodelovalo tudi letalstvo z izvidi in bombnimi napadi. Sedem letal je bilo poškodovanih s strelji iz pušk. Dva pilota sta bila ranjena z dum-dum izstrelki.

Predsedniške volitve v Španiji

Madrid, 26. aprila. AA. Danes so se v Španiji vršile volitve kompromisarjev, ki bodo skupno s člani parlamenta volili novega predsednika republike. Volitve so se zaključile ob 16. Volilna udeležba je bila neznatna in povprečno ni znašala več ko 40 odstotkov. V Barceloni sta bili postavljeni dve listi: populistične fronte in regionalistov. Zmagali so populisti, ki so dobili 41 mandatov. Regionalisti so jih dobili 13.

Heimwehr

po Dolfussovih potih

Dunaj, 27. aprila. AA. DNB poroča: Podkancler knez Starhemberg je včeraj govoril v Hornu in izjavil, da ni misliti na to, da bi se Heimwehr razorožil. Heimwehr bo še naprej ostal oborožena zaščita države. Samo preko trupla kneza Starhemberga bi se lahko izvršila razorožitev Heimwehra.

Starhemberg se je nato zelo ostro dvignil proti oživiljanju razredne borbe in strankarske korupcije in opozoril vse politike na to, da je Heimwehr pripravljen do kraja iti pot, ki jo je pokazal pokojni Dollfuss. Knez Starhemberg se je odločno izjavil proti tistim, ki nimajo spoštovati smeri, ki jih je pokazal Dollfuss. Zahteval je dalje, da se njemu poveri vodstvo milice, da sam ni zato tukaj, da bi vodil politiko, vendar pa je on izvršni organ patriotske fronte in v toliko ima tudi on politično misijo. Dr. Schuschnigg lahko računa na vdanost Heimwehra, vendar pa mora zvezni kancler paziti na to, da bi ga lahko ravno njegovi tako zvani prijatelji enkrat izdali.

Chamberlain v Budimpešti

Budimpešta, 27. aprila. m. Vsa madžarska politična javnost je z velikim zanimanjem zasledovala bivanje bivšega angleškega zunanjega ministra Chamberlaina v Budimpešti. Dasi je imelo njegovo bivanje po lastnih trditvah popolnoma zasebni značaj, pripisuje madžarsko časopisje temu gotov pomen, ker izraža mišljenje, da prihod imenovanega ministra kaže, da se Anglija v gotovi meri zanima tudi za Madžarsko. Angleško poslanstvo je zavrnilo vse novinarje, ki so iskali informacij na poslanstvu. Chamberlain bo danes odpoval iz Budimpešte, toda ne ve se v katero smer.

Eksplozija v Berlinu

Berlin, 26. aprila. AA. V bližini Aleksandrovega trga je nastala v pretekli noči v neki zgradbi silna eksplozija, ki je poslopic hudo poškodovala. Vsa stanovanja in delavnice so razdejane. Lažje ranjenih je bilo 13 oseb. Kakor je preiskava dognala, je eksplozijo povzročil 61-letni upravitelj Hemel, ki je imel na tej zgradbi hipeceto. Skušal se je maščevati proti svojim sorodnikom s tem, da je nameraval pognati v zrak vso zgradbo. Eksplozija je nastala v pralnici.

Nemci se opravičujejo

Praga, 27. aprila. AA. Kakor poroča ČTK, je vlada prejela od nemške vlade odgovor na svoj protest proti kandidaturi češkoslovaških državljakov Krebisa, Junga in Schuberta za nemške poslance. Nemška vlada pravi v svojem odgovoru: Da so nemške oblasti pozabile dognati, ali so omenjene osebe, preden so postale kandidati, izgubile češkoslovaško državljanstvo ali ne. Nemška vlada obžaluje, da je prišlo do tega incidenta, smatra pa, da o tem ne gre soditi kot o neprijateljski gesti že zaradi tega, ker so nemške oblasti pozabile ugotoviti državljanstvo omenjenih oseb.

Praga, 27. aprila. AA. Oblasti so prepovedale shod stranke sudetskih Nemcev v Mokolovu na Moravskem. Prireditelji so računali, da bo prišlo na shod do 70.000 ljudi. Na zborovanju bi bil moral govoriti tudi šef stranke Henlein.

Grški parlament

Atene, 27. aprila. m. Na sinočnji seji parlamenta je predsednik parlamenta Sofulis vložil predlog, za katerega je zahteval nujnost. Ta predlog zahteva, naj parlament v bodoče glasuje samo enkrat, in to v prvem čitanju vsakega zakonskega predloga in da predsednik parlamenta takoj po izglasovanju predloga pošlje osnutek v tisk Službenim novinom. Iz tega se vidi, da je namestval Sofulis s tem predlogom odkloniti dosedanje sankcioniranje zakonov s strani krone. Slične predloge so vložili tudi komunisti.

V političnih krogih se je sinoči mnogo govorilo, da bo g. Sofulis pod pritiskom antivenecističnega strank in vojske sporazumno s predsednikom vlade Metaksasom umaknil oni del predloga, ki posega v prerogative krone.

Amerik. gospodarska politika

Washington, 27. aprila. AA. Predsednik Zedinjenih držav Franklin Roosevelt je imel snoči na svečanem banketu demokratskega kluba govor, v katerem je poudaril, da vodi vlada še nadalje gospodarsko politiko, ki ji je glavni namen omogočiti povišanje delavskih plač in ureditev cen kmetičkim pridelkom. Opozoril je na razne kriflike, ki so se pojavile v zadnjem času proti taki gospodarski politiki in med drugim je dejal, da se neki ljudje pričujejo, da je gospodarska obnova v Zedinjenih državah predraga stvar. Tem nezadovoljčnem lahko povem: Res je, da znaša naš proračunski deficit za l. 1936 tri milijarde dolarjev. Toda dohodki prebivalstva Zedinjenih držav so se od 35 milijard v letu 1932 dvignili na 65 milijard v tekočem letu.

Nov vozni red

Belgrad, 27. aprila. m. V generalni direkciji drž. železnice je končano delo na določitvi novega voznega reda, ki bo stopil v veljavo 15. maja. Generalna direkcija je pri sestavljanju novega voznega reda upoštevala tudi razvoj našega turizma ter je na prošnjo Tujsko prometnih organizacij z novim voznim redom uvedla več sezonskih vlakov, ki bodo obratovali samo za časa letnega voznega reda. Tako bo na relaciji Belgrad-Jesenice, za časa letne sezone od 15. junija do 15. septembra vozil poseben brzi vlak, ki bo odhajal iz Belgrada ob 20.55, v Zagreb bo prihajal ob 4.20, v Ljubljano ob 7.31 in na Jesenice ob 9.32. Z Jesenic se bo vračal ob 20.15, iz Ljubljane ob 22.02, iz Zagreba ob 0.35 in bo prispel v Belgrad ob 7.23. Ta brzi vlak je uvedla generalna direkcija zaradi tega, ker se je na tej progi izkazala ob letnem času velika frekvenca ter se bo z njim nudila večja udobnost potnikom, posebno onim, ki potujejo direktno v slovenska letovišča.

Italijanski vojaški krogi napovedujejo o Abesiniji:

Konec sovražnosti sredi maja

Rim, 27. aprila. o. Italijanski vojaški krogi se, kar je razumljivo, zelo veliko bavijo z vprašanjem, kako se bodo dogodki na abesinskih frontah nadalje razvijali. Italijani si veliko obetajo od tega, če bi se jim posrečilo pridobiti abesinskega prestolonaslednika, da pristopi k njim. Prestolonaslednik je Italijanom naklonjen in se zdi, da bi bil pod ugodnimi pogoji pripravljen udati se s svojimi četami, da naredi konec krvavim bojem, zaradi katerih trpi vsa njegova domovina.

Po drugi strani pa izjavljajo vojaški krogi, da je vojna na vseh frontah napredovala že toliko, da je treba pričakovati konca sovražnosti takoj po padcu Addis Abebe, to je najpozneje sredi maja. Takrat bo tudi skrajni čas, ker potem se začne deževje.

Italijanske čete zdaj z vso naglico popravljajo ceste iz Desije proti prestolnici, da jo uporabijo za vožnjo z avtomobili. Po cesti se pomikajo nepregledne vrste vozil, ki oskrbujejo prve čete s hrano.

Iz Gondarja prodirajo italijanski oddelki dalje proti jugu in polagoma zavzemajo obalo Tanskega jezera. Zavzetje Tanskega jezera bo končano hkratu z zavzetjem Addis Abebe.

Zakaj so Italijani zmagovali

Addis Abeba, 27. aprila. o. S severne fronte so prišle zdaj večje skupine beguncev, ki so si po porazu rešili življenje. Ti begunci pripovedujejo, da je treba poraz na severni fronti pripisovati dejstvu, da so Italijani izrabili nezadovoljstva v notranjosti Abesinije ter po svojih agentih nahajekali nezadovoljne in uporne prebivalce. Italijanski aeroplani so tem prebivalcem prinašali v zaledje hrano, orožje in denar, tako da je bila abesinska armada v trenutku spopada oklenjena med dva ognja. Abesinske čete niso slutile nič hudega in so vso svojo silo vrgle v boj proti Italijanom, med tem pa so jih napadli izdajalski rojaki za hrbtom.

Uradno poročilo: zmagujemo

Rim, 26. aprila. AA. Agencija Stefani je objavila davi službeno poročilo ministrstva za tisk in propagando št. 196, v katerem poroča maršal Badoglio naslednje:

Trupe generala Grazianija so izvojevale zmago pri Džani Gobi in nadaljujejo akcijo proti nasprotniku, ki se brani v utrdbah sasubanskega sektorja.

Na levem krilu naše fronte je motorizirana kolona pod poveljstvom generala Verneja 23. aprila popoldne v napadu zavzela Dagomedo, 24. aprila jutraj so se pripeljali precejšnji oddelki nasprotnika s tovornimi avtomobili iz Dagabura in so z močnim napadom skušali Dagamedo spet osvoboditi. Prišlo je do silne bitke, ki pa se je kmalu zaključila z našo zmago. V tej borbi se je posebno odlikoval 5. oddelek dubatskih prostovoljcev. Posebni motorizirani oddelki so še zasledovali umikajočega se sovražnika. Nasprotnik je pustil na bo-

jišču mnogo mrtvih in veliko število pušk. Kolikor je bilo doslej dognano, znašajo naše izgube 10 mrtvih in 50 ranjenih, in to skupno evropskih vojakov in domačih dubatov.

V centru fronte operirajo oddelki generala Fruscia, sestavljeni iz evropskih italijanskih sil, v glavnem prostovoljnih edinic iz Italije in inozemstva, ter somalijskih trup. Po dolgem in mučnem maršu so ti oddelki 24. aprila ob zori napadli močno utrjene nasprotnikove postojanke pri Hamaleju. Borba, ki je trajala ves dan in ki se je razvijala v našo korist, se je nadaljevala ob zori 25. aprila, ko so naše čete v napadu zavzele položaje v dolini reke Pahe. Sovražnik je imel tedaj velike izgube. Več tisoč sovražnikov je padlo v borbah na tem sektorju. Nato so naše trupe zavzele Hamanle. Naše izgube so znašale 24. in 25. aprila: padlih 10 oficirjev in 2 vojakov, ranjenih 10 oficirjev in 9 vojakov, domačih vojakov pa je bilo mrtvih in ranjenih 600. V teh borbah se je po svojem junaštvu posebno izkazal 6. bataljon somalijskih Arabcev.

Desna kolona, trupe generala Agostinija, ki jih sestavljajo oddelki karabinerjev, milicnikov in dubatov, so 24. aprila jutraj izvršili napad na Gua-

Nesodobnosti Ljubljane

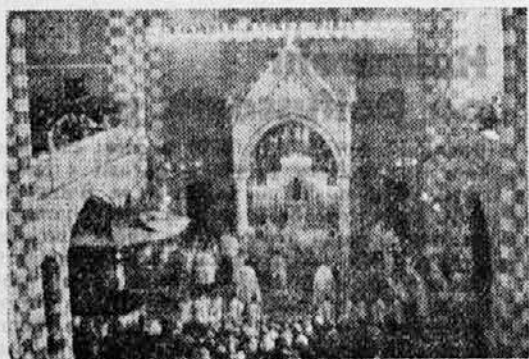

Ob Bleiweisovi cesti.

Veličastna proslava don Boska

Ljubljana, 27. aprila.

Včeraj se je vršila pod pokroviteljstvom prevz. nadpastirja dr. A. F. Jegliča in škola ljubljanskega dr. Greg. Rožmana veličastna proslava don Boska. Glavni del cerkvenih slovesnosti je opravil nadpastir dr. Jeglič na Rakovniku, dočim se je vršilo na Kodeljevem mladinsko zborovanje. Prinašamo tri prizore s te proslave; slike nam je stavil na razpolago foto-trговец g. Joško Šmuc, Ljubljana, Šelenburgova ulica 66.

Zborovanje vojnih žrtev

Oster obračun z izkoriščevalci invalidskih pravic. — Upravičene zahteve žrtev svetovne vojne

Maribor, 26. aprila.

Danes se je vršil v Mariboru občni zbor Oblastnega odbora vojnih invalidov za dravsko banovino. Zborovanje se je vršilo dopoldne v veliki kazinski dvorani ter so mu prisostvovali poleg delegatov iz 37 včlanjenih krajevnih odborov tudi zastopnik knezoškofa stolni prošt dr. Maks Vraher, zastopnik bana okrajni podnačelnik Modrijan, zastopnik komandanta divizije podpolkovnik Bojič, zastopnik mariborskega mestnega poveljnika garnizonar podpolkovnik Nikolič, zastopnik okrajnega načelstva Podbukovšek, zastopnik mestne občine ravnatelj Jez, predstavnik rezervnih častnikov Rode in predstavnik prostovoljcev upravnih Peric. Navzoč je bil tudi predsednik Osrednjega odbora iz Belgrade Nedij.

Zborovanju je predsedoval predsednik mariborskega krajevnega odbora Geč, glavno poročilo pa je podal predsednik Oblastnega odbora Stefe. Organizacija invalidov obsega v Sloveniji 47 krajevnih odborov. Govornik je podal obširno poro-

čilo o vseh perečih vprašanjih, ki zanimajo vojne žrtev, najdalje se je pa pomudil pri skandaloznem izigravanju invalidskih pravic pri podelitvi kinokoncesij. V Ljubljani se je invalidska organizacija lahko pogodila edino z lastniki lanske leto izdanih kinokoncesij za kino-gledališča, dočim se mora z znano politično kliko, ki je do nedavnega imela v Ljubljani monopol za kino-gledališča, tožariti ter teče sedaj proces že v tretji instanci. Invalidi ne bodo odnehal, ker zahtevajo samo to, kar jim po zakonu gre. Imajo pa od teh ugodnosti znatne dohodke, ki se uporabljajo za podporo najbednejših žrtev svetovne vojne.

Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Oblastnega odbora Marško Stefe, odborniki: Jevak Matko, Osana Ljostlav, Benedik Slavko, Stan-ko Tomc, Mitič Joža, Vuk Ivo, Maček Franc, Zore Jože, Namestniki: Fakin I., Jemec Miha, Jerman Vinko, Lenassi Hugo, Per Franjo, Pintarič Ivo. Nadzorni odbor: Dornik Feliks, Plehan Mirko, Milost Janko, Novak Jernej in Kramar Vinko. Delegata za plenum: Stefe in Geč. Delegati za osrednjo skupščino: Kovač, Rus, Mlekuž in Bokalič.

Nad 2000 rudarjev zahteva pravično razdelitev drž. nabav

Trbovlje, 26. aprila.

JRZ je za soboto, 25. t. m. sklicala javen protestni shod, da kot politična organizacija zahteva pravičen ključ razdelitve premoga za državno porabo.

Shod, za katerega je bil prvotno izbran Zadrugi dom, se je zaradi velike udeležbe moral vršiti na prostem pred rudniško restavracijo. To veliko zborovanje pa ni bilo namenjeno samo za organizacijo JRZ, marveč so na njem govorili delavski zastopniki vseh strui. Govorniki gg. Krautberger, Vodusek, Arh in Križnik so jasno orisali položaj, v katerem se nahaja vse rudarsko delavstvo. V ostrih besedah in z dokazi so pokazali poslušalcem, da tako stanje, kot je sedaj, ne more iti dalje.

Vsi govorniki so poudarjali, da se mora našim rudarjem zajamčiti delo in zaslužek. TPD pa mora pri večjih nabavah tudi zadržati, da ne bo reducirala niti enega rudarja. Vse zborovanje je poteklo v miru. Ta velika množica je zahtevala le zaslužka in enakopravnosti dela z drugimi rudarji v državi. Sedanji ključ razdelitve je delavstvo sprejelo z velikim začudenjem in ostrim protestom ter izjavilo, da je tega zastopavanja dovolj. Iz zborovanja je bilo odposlanih več brzojav na pristojna mesta, da se temu odponore. Določila se je deputacija, katera odide ponovno v Belgrad in katero tvorijo g. Vital Vodusek, župan občine Zagorje in Kratberger, lokalni načelnik 2. rud. skupine. Ta deputacija ima nalogo, da ponovno stopi v stik z ministri, da se našim rudnikom da ona količina naročil, ko so ga imeli v letu 1934. Isto tako tudi, da se pritiska za sanacijo bratovske skladnice, ki je na robu propada. Shod je trajal nad dve uri in so bili navzoči tudi trboveljski rudarji — po številu nad 600 in so nekateri od njih tudi govorili.

Nesreča kolesarja

Ljubljana, 27. aprila.

Kakor poročamo tudi že na drugem mestu, je bilo včeraj okrog Ljubljane vse živo. Razumljivo je, da so odrinili v okolico tudi številni ljubljanski kolesarji, motociklisti, avtomobilisti in sploh vsi razpolagatelji z vsemi mogočimi vozili. Da tak dan ne ostane brez nesreč, je že kolikor-toliko razumljivo. Vendar na splošno včeraj ni bilo nobene posebne nesreče. Popolnoma na samem, ne da bi v koga trčil, pa se je ponesrečil včeraj nek kolesar na poti iz St. Vida proti Stanežičam. Ko je vozil po znanem klancu blizu Stanežič, je v precej hitrem tempu padel; padec je moral biti izredno hud, ker je fantu udarila kri pri ušesih. Takoj je bilo okrog njega nekaj izletnikov, ki so mu nudili prvo pomoč ter obvestili ljubljanske reševalce, ki so nato prepeljali ponesrečenega fanta v bolnišnico.

Kolikor se je moglo ugotoviti, je fant nesel v Stanežiče nek račun za mešetarja iz Viča.

Načrti za spomenik razstavljeni

Ljubljana, 27. aprila.

Kakor je »Slovenski dom« že poročal, je komisija za ocenjevanje načrtov za spomenik kralju Aleksandru I. žeditelju svoje delo končala in razdelila nagrade. Osnutke je nato razstavila v Jakopičevem paviljonu, kjer so občinstvu na vpogled že od petka dopoldne.

Cim je bila razstava otvorena, se je pokazalo, da vlada med ljubljanskim občinstvom za načrte, kakor sploh za celotno spomeniško vprašanje, veliko zanimanje. Že v petek dopoldne je razstavo obiskalo okrog 50 obiskovalcev, popoldne pa še več. Tedaj je bil obisk razstave še brezplačen. Da pa morejo kriti režijske stroške, ki so v zvezi z razstavo, so uvedli nato enodinarsko vstopnino. Zanimanje kljub temu ni padlo in si je n. pr. samo včeraj dopoldne ogledalo razstavo okrog 200 ljudi, kar pomeni za Jakopičev paviljon že veliko počastitev.

Požar v Vrhpolju

Kamnik, 26. aprila.

Hišo Klemenca Jurija, tov. delavca na Vrhpolju št. 41, občina Nevle, je v nedeljo okrog 1. ure po polnoči skoraj upepelil požar. V hiši stanujejo dve stranki, katerih ena je v soboto zvečer pekla kruh. Sodi se, da je požar nastal v podstrešju poleg dimnika, kjer je bilo naloženih tudi nekaj butar.

K gašenju so bili pozvani tudi kamniški gasilci, ki so se posebno odlikovali in jim je kmalu uspelo požar ugasiti. Iz stanovanj so iznesli vse pohištvo in drugo, da bi rešili pred ognjem.

Požar je bil preprečen v toliko, da je pogorela samo streha z ogradjem in drvarnica.

Škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Tatvina modre galice

Celje, 26. aprila.

Že dolgo časa se je opazalo, da nekdo krade iz tovarne modro galice. Prvotno se je mislilo, da delavci po končanem delu nosijo galico domov v žepih. Zadevo so prijavili celjski policiji, ki je kmalu izsledila, da zakonski par B. prodaja modro galico raznim vinogradnikom v okolici Vojnika. Ker kmetje v današnjih težkih časih nimajo denarja, sta galico dajala v zameno za vino, krompir, koruzo in druge deželne pridelke. V petek 24. t. m. je policija izvršila pri osumljenem B. hišno preiskavo. Pri preiskavi so našli pri njem še 200 kg modre galice, nekaj barve litopon in nekaj minija. Na podlagi tega dokaznega materiala je policija aretirala Alojzija B., slikarja v Zavodni, njegovo ženo in nočne

ga čuvaja v kemični tovarni in pražarni B. K. iz Zavodne. Pri zaslišanju so priznali, da sta imenovana zakonca med 9 in 10 zvečer prihajala v dogovoru z nočnim čuvajem B. in iz tovarne odnašala na dom modro galico. Vsi trije bodo v kratkem izročeni sodišču, kjer bodo za svoje dejanje odgovarjali.

Kino „Matica“ v novih rokah

Sobotno belgraisko »Vreme« prinaša iz Ljubljane sledečo vest: Precejšnjo pozornost je zbudila v javnosti vest, da je tukajšnji največji kino »Matica« (trenutno je v Ljubljani največji kinematograf »Union«, op. ured.) prešel od dosedanjega lastništva (Zveze kulturnih društev, op. ured.) v nove roke. Kakor se da zvedeti je »Matica« kupil neki zastopnik nemške filmske družbe UFE. Govori se, da namerava to podjetje poleg tega kinematografa kupiti v naši državi v vseh večjih mestih vodeče kinematografe, v katerih bo predvajalo svoje filme ter tako vršilo propagando.

Belgrad, 27. aprila. m. Po včerajšnjih nogometnih tekmah, na katerih je Jugoslavija premagala z rezultatom 3:2 (1:2) Bask, BSK pa Eđinstvo z rezultatom 4:1 (1:1) in Sparta Slobo.

Belgrad, 27. aprila. m. Ker je glavni odbor Rdečega križa izključil iz članstva Rdečega križa tukajšnjega zdravnika dr. Miljutina Kopšo, je na sinočnji seji vse upravni in nadzorni odbor belgrajskega odbora Rdečega križa podal ostavko.

Kralj kurjih tatov pred sodiščem

Družina, ki je živela tri leta od kurjih tatvin.

Maribor, 26. aprila.

Včeraj se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem zanimiva razprava. Na zatožni klopi sta sedela dva člana Kosijevе družine iz Dornave pri Ptuj, ki nosi glede kurjih tatvin gotovo rekord v celi državi. Obtoženi so bili trije člani družine, kočar Ivan Kosi, njegova žena Marija in njuna hčerka Marija. Prišla pa sta k razpravi le oče in hči, matere pa ni bilo. Obtožnica vpisuje na dolgo in široko vse tatvine, ki jih je Ivan Kosi v družbi svoje žene in hčerke vršil od leta 1934., ko se je preselil od nekod iz Slovenskih goric v Dornavo pri Ptuj. Izučil je za spretnega tatu kurtnine celo svojega 13 letnega nečaka Franca Kosija, ki je pa nazadnje povzročil, da so bile vse pregrehe te družine odkrite ter se je ptujska okolica iznebila tatov, ki so bili strah in trepet vseh tamošnjih kurmkov. Ivan Kosi je preživljal svojo družino izključno s kurjimi tatvinami. Kradla sta oba z ženo, pošiljala pa sta po tatinskem poslu tudi hčerko Marijo in nečaka Franca. Vsa družina se je stalno polepala po ptujski okolici in neprestano oprezovala za kuretnino. Nakraden pernat plen se nosili domov, Marija Kosi je potem nosila ko-

koši in piščance na trg v Ptuj in Maribor, pa tudi v domač lonec je romala marsikatera ukradena putka. Dolgo časa so orožniki zaman zasledovali nevarne kurje tatove. Nazadnje so slučajno ujeli mladega Franca Kosija pri tatvini neke kokoši. Fantica so orožniki zaslišali in po kratkem tajanju je med jokom izdal vse obsežne tatinske posle svojega strica in cele družine. Potem so polovili še ostale osumilce. Orožniki so jih gnali po okraju od posestnika do posestnika, kjer so bile kdaj v zadnjem času kure pokradene. V nekaterih slučajih so osumilci priznali, v drugih pa zopet tajili. Končno se je nabralo vsega skupaj 97 tatvin, ki so jih izvršili ali vsi skupaj, ali pa posamezno ter odnesli 250 glav perutnine, največ kur in piščancev, pa tudi race, purani in gosi so jim bile dobrodošle. Polastili so se pa tudi drugih predmetov, kakor obleke, ur itd. Pred sodniki so precej skesano priznavali dokazane jim tatvine ter prejeli zaslužen kazni: Kosi je obsojen na 2 leti in 6 mesecev roboje in 3 leta izgube častnih pravic; njegova hči Marija na 6 mesecev strogega zapore, pogojno na 3 leta, proti njegovi ženi Mariji pa je postopanje začasno izločeno ter pride drugič pred sodnike.

Dva politična shoda

Minister dr. Krek o notranjepolitičnih vprašanjih

Včeraj sta se vršila zopet dva zelo uspešna volilna shoda JRZ. Dopoldne je bil shod v Grobljah (okraj Kamnik), popoldne pa v Senčurju. Na obeh shodih je nastopil kot glavni govornik minister brez listnice dr. Miha Krek. Dasi sta bila shoda z ozirom na predstojee občinske volitve bolj krajevnega značaja, je podal g. minister nekatere izjave, ki so splošno državnega značaja.

Pribečevičevi družabniki

Tako je g. minister v Grobljah med drugim dejal:

»Nekateri pravijo, da bi bila zopet potrebna močna roka. To pravi tista peščica integralnih Jugoslovancev, pristavev prenapetih edinstev, ki se obnaša tako, kakor da 12 milijonov Jugoslovancev nič ne pomeni. Zato pa se je ravno ta skupina v naši zgodovini najbolj osmešila. Po svojem prvem nosilecu in voditelju Sv. Pribečeviču je igrala nekaj prvo vlogo v državi. In ta voditelji je pozneje vse svoje svetlinje opljuval in pohodil: kralja, državno celoto in bratško sožitje med Jugoslovani. To je pravi ideološki integralnega jugoslovenstva, zato je tudi njegova pot tako vijugasta. Njegova družba je še danes na istih potih. Njeno delo je bilo, da je bila država 5. maja lanskega leta v tako globokem blatu, da je moral priti popoln preobrat, da bi se rešila.«

Ogenj in voda

»Ljudje, ki nam nasprotujejo, so danes v dveh taborih. Srbijska opozicija in hrvatska. Če se ostanki bivših srbijskih strank še bolj združijo, se nikdar med njimi ne bo našel človek, ki bi mogel z dr. Mačkom skleniti iskren sporazum. Načrti teh dveh skupin so nezdružljivi, pa naj se še tako pogajajo. Ogenj in voda ne gresta skupaj. To sta dva svetova, dve čisto nasprotujoči si miselnosti.«

Orjunaši & četaši...

»Veste, kaj so pred nekaj leti počenjali z mirnimi državljani orjunaši in druge zveneče in uniformirane organizacije. Celi okraj so bili v največji razburjenosti, kakor ob najbolj nemirnih ča-

sih, dokler ni slednjič prišlo do streljanja v Otočah, Lescan in Trbovljah. To so bili najstrašnejši dogodki, od kar obstoja država. Take organizacije pa so širile, oziroma usiljevale fraze o ljubezni do države tudi drugod, zlasti po Hrvatskem. Kadar je bilo vladajočega režima sram, da bi nad mirne ljudi poslal svoje uradne in zakonite re-ditelje, je podalno poslal take uniformirane in oborožene nadute nacionaliste, ki so delali red brez odgovornosti in brez zakona. Razumljivo je, da je kri mirnega kmeta in meščana čedalje bolj vrela. To, kar se danes dogaja na Hrvatskem, je odgovor na tiste čase.«

Na Bleiweisovi cesti...

V Senčurju je g. minister govoril tudi o znanih »Senčurskih dogodkih«, o katerih je dejal, da niso bili ti dogodki narejeni v Senčurju, marveč v Ljubljani, na Bleiweisovi cesti. Glede dogodkov v Kerestincu, je g. minister dr. Krek dejal, da bo država razpustila vsako organizacijo, ki moti red in mir, pa naj ima ta organizacija še tako nacionalno ime. Naj bodo to orjunaši ali četaši; vse, kar narod razburja, bo razpuščeno. Hrvati so z znanimi dogodki izgubili ogromno količino svojega moralnega kapitala. Želim zaradi države, posebej pa še zaradi Hrvatov samih, da ostane ta dogodek osamljen v zgodovini naše države. Hrvati naj med seboj uredijo, da se njihova čast nikdar več tako ne osramoti. Obenem pa povemo vsem, da ima vlada dovolj sredstev in možnosti, da na podlagi zakonitosti prepreči v bodoče vsak poizkus, ki bo šel za tem, da pride do slčnih dogodkov, pa naj bo to obletnica hrvatske himne, naj bo to prvi maj ali kakršenkoli dan.«

Tako izvajanje g. ministra, kakor tudi govore ostalih govornikov, je ljudstvo prekinjalo z dolgotrajnimi ovacijami vlad, posebno pa ministru gosp. dr. Korošcu. Tudi ta dva, posebno pa še senčurski, na katerega so prihitali ljudje iz okoliških vasi na okrašenih vozovih, kolesih in v narodnih nošah, sta v nizu ostalih dosedanjih shodov dokazala, da je slovensko ljudstvo edino in složno, in da se ljudstvo zaveda te složnosti, ki mu je potrebnejša, kakor kdaj poprej.

Narodne noše na shodu v Senčurju

Ljubljana danes

Koledar

Danes, ponedeljek, 27. aprila: Hosana.
Jutri, torek, 28. aprila: Pavel.

Kaj bo danes

Kaj bo danes:

Filharmonična dvorana: Ob tri četrti na sedem produkcijo Sole Glasbene Matice ljubljanske.
Društvena dvorana Kodeljevo: ob osmih šestih nek fantovskega krožka.
Samostanska dvorana Sp. Šiška: Sklepno predavanje kat. prosv. društva. (Ivo Peršuh.)

Na Banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se vsi danes, v ponedeljek, dne 27. aprila 1936 tečaj ob pridelovanju krme. Tečaj je teoretičen in praktičen in se vsi od 8. do 12. ure in od 2. do 5. ure popoldne.

Stravinskega suita za mali orkester št. 1. bo nedvomno ena najzanimivejših točk muzikalnega programa, ki ga bodo izvajali naši konservatoristi na svojem zabavnem večeru v soboto, dne 2. maja v Kazini. Delo je komponist napisal v štirih stavkih: Andante kot nekak uvod k trem plesom, Napolitana, Espanole in Balalajka. Že naslovi posameznih stavkov povedo, da nosijo plesi italijanski, španski in ruski kolorit. Skladbo odlikuje preprosta izraznih sredstev, a je vzlic temu zvočno presenetljiva. Skladatelj, ki se je rodil leta 1882 v Petrogradu, je dela lna tej suiti od l. 1917. do 1925., kar dokazuje veliko skrb, ki jo je vložil vanjo. Stravinsky je naš koncertni publiki znan zlasti po svojem baletu Petruška, ki ga je vpriporila naša opera lani in ki je zbudil največje zanimanje. Ne dvomimo, da bo za to interesantna suita, ki jo bodo zaigrali naši konservatoristi na svojem zabavnem večeru, igrana pred množično koncertno publiko.

PRODAJA PLINSKIH MASK

Lekarna v Ljubljani in okolici so prevzele prodajo civilnih plinskih mask M 1933 civilnemu prebivalstvu. Plinske maske M 1933 so izdelane v naši državi in so namenjene za zaščito civilnega prebivalstva pred sovražnimi plinskimi napadi. Glasom cenika državnega zavoda »Obilježev«, objavljene tudi v Služb. listu dravske banovine znaša cena civilne maske M 1933 skupaj s pločevinasto školjo, v kateri je maska shranjena, za privatnike Din 137.50. Cena velja enako za prodajo v lekarnah, kakor tudi za direktno naročilo pri državnem zavodu »Obilježev«.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Ponedeljek, 27. aprila: zaprlo.
Torek, 28. aprila: zaprlo (gostovanje v Celju: Prva legija.
Sreda, 29. aprila: »Juarez in Maksimilijan«. Red Sreda.
Četrtek, 30. aprila: »Prva legija«. Red Četrtek.

OPERA

Začetek ob 20 uri.

Ponedeljek, 27. aprila: zaprlo (generalka).
Torek, 28. »Othello«. Premijera. Izven.
Sreda, 29. aprila: »Pesem ljubezni«. Red C.
Četrtek, 30. aprila: zaprlo.

Ljubljanska drama pripravlja premiero Ostrovskega komedije »Gozd« v režiji g. Bratka Krefta. Premiera bo koncem tedna.

Opera:

Jutri v torek se izvaja v operi Verdijevo delo »Othello«. Tekst za to Verdijevo opero je napisal skladatelj znane opere Mefistofeles, Arigo Boido. Vsebinsko je delo posnelo po znanim Shakespearijevim »Othellu«, vendar sta libretist in skladatelj ustvarila s to opero popolnoma novo, samostojno umetnino. Naslovno vlogo benečanskega vojskovođe Othella poje g. Mario Simenc, lega g. Primožič, Desdemona ga. Giungenac, Emilio ga. Kogejeva, Lodovica g. Zupan, Cassia g. Banovec. Opero dirigira kapelnik Neifal, režira g. Primožič. Torkova premiera je izven in bo edina vpriporitev tega dela pred odhodom naše opere v Split.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Ponedeljek, 27. aprila, 12 Plesni iz davnih in današnjih dni (plošče). — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13 Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15 Zbavna ura (Radijski orkester). — 14 Vremenska poročila, horzi tečaji. — 15 Zbavniška ura: Kako se ubraniti stropenih plinov (gosp. dr. Matej Justina). — 15.20 Harmonisti pojo (plošče). — 15.40 Kulturna kronika: Ob 25 letnici smrti slikarja Ivana Groharja (gosp. Anton Podbevšek). — 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30 Nacionalna ura: Naloga in cilj oceanografskega zavoda v Splitu (dr. Petar Jurisic). — 20 Koncert poveljskega društva »Lira« iz Kamnika. Pesevski glasovi, Ciril Vremsak. — 21 Operna glasba (Radijski orkester). — 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15 Radijski jazz.

Drugi programi

Ponedeljek, 27. aprila. Belgrad 1.: 19.30 Celistični koncert. — 20.30 Nicolajeva opera »Vesela žena wind-sorske«. — Belgrad 11.: 8 Solunski kvintet. — 14 Manjoličev predavanje v ciklu »Jugoslovanski skladatelji« o Josipu Marinkoviču. — 20.20 Balkanska glasbena folklor. — Zagreb: 20 Moški vokalni kvartet. — 20.30 Plavita. — 21 Slagatelj in popevke. — 21.30 Muzični orkester. — 22.15 Jazz. — Dunaj: 20 Stoj-hammerjeva glasba. — 21 Zbavni koncert. — 22.10 Ne-poznane Haydnove skladbe. — 23.30 Godalni kvartet. — Budimpešta: 19.45 Ciganska glasba. — 21 Klavir. 21.45 Plesna glasba. — 22.45 Koncert opernega orkestra. — Trst-Milano: 17.15 Komorna glasba. — 20.35 Kalm-nova opera »Montmartrejska viloljena«, nato plesna glasba. — Rim-Bari: 17.15 Plesna glasba. — 20.35 Lo-pesova komedija »Grd in lep«, nato plesna glasba. — Praga: 19.20 Operna revija »Ljubzen na potovanjih«. — 20.10 Orkestralni koncert. — Varšava: 20.30 Popevke. — 21 Plošče. — 22 Simfonični koncert. — 23.05 Plošče. — Berlin-Köln-Berlin: 19.30 »Frankfurt-Monako«. — 20.30 Mini na zimsko olimpijsko v Ga-Pa. — Hamburg: 20.10 Stare in nove melodije pesni. — 21.15 Ples godal. — 21.45 Staro: 20.10 Slezjski večer. — Lipsko-Stutt-gart: 20.10 Narodne pesmi in melodije.

Kamnik

Sprememba v žand. službi. Žandar. kaplar Samenkovič Tihomir je iz Kamnika premeščen k žandarmerijskim postaji v Mengeš.

Mestno kopalnice prevzame s 1. majem ga. Bručan Frančiška mati našega znanega športnega prvaka. Oskrbovala bo tudi »Buffet« z raznimi pristani pijačami in drugimi okrepili.

Novo imenovana občinska uprava mestne občine Kamnik prevzame svoje posle v ponedeljek popoldne ob 10. uri.

Nedelja v znamenju prireditvev

Ljubljana, 27. aprila.

Včerašnja nedelja nam je prinesla dva rekorda: prvi v vremenu, drugi v prireditvah. Glede vremena so vsi ljubljanci edini v tem, da je bila najlepša nedelja, kar smo jih letos že doživeli. Drugi rekord pa je v prireditvah. Včeraj popoldne in deloma še popoldne je bilo v Ljubljani toliko prireditev, da tudi v tem oziru včerašnja nedelja prednjači pred vsemi dosedanjimi.

Vpliv krasnega vremena je vplival na Ljubljano že v soboto popoldne. Videlo se je to najboljše pri odhajanju posameznih vlakov, posebno gorejskih. Skoraj vsi so bili polni, da ne govorimo o včerašnjem izletniškem vlakcu, ki je itak skoraj vedno poln. Če bi bila taka nedelja, kakor je bila včeraj, začetkom meseca, ko še tudi v žepu ni nobene ovire za izlete, bi bila Ljubljana najbrž prazna. Bila je sicer tudi včeraj precej prazna, toda vsaj tretjini ljubljancov sta bili samo v njeni neposredni okolici. Na vseh mestnih sprehajališčih, posebno pa na okoliških pešpotih, je bilo vse črno sprehajalcev. Temu primerno prazna so bila mestna gostišča. Posebno v soboto niso bile kavarne zasedene tako, kakor so navadno ob sobotah. Kakor rečeno, je bilo temu vzrok krasno vreme, radi katerega je mnogo ljubljancov odšlo iz Ljubljane, na drugi strani pa je bil vzrok temu — visok datum. Kljub temu pa to ni oviralo še precej številnih družb, da ne bi prebile večer tako, kakor po navadi. V nekaterih lokalih je bilo celo izredno živo; saj je stara stvar, da je vedno bolj temeljito vse opravljeno, če je pri takih prilikah manj ljudi. In tako ni čudno, če je v takih okoliščinah in v jutranjih urah hvalil vsak svoje, nekdo celo Banjaluko.

Dobrodelna akademija

Je v soboto zvečer otvorila prireditveni del sobote in nedelje. Vršila se je akademija v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Že pred osmo uro so začeli prihajati številni gostje, pred palačo Delavske zbornice so se ustavljali avtomobili, izstopale so skupine in avtomobili so zopet odbrželi. Po gaderobi sodeč — bila je natrpana — je morala biti dvorana Delavske zbornice popolnoma zasedena. Pa tudi prireditve sama je bila gotovo na višku, ker so obiskovalci zelo zadovoljni. Kaj več naš poročalec ni videl, ker na prireditve ni imel dostopa.

Sestanek dolžnikov

Je bil včeraj popoldne v posvetovalnici Trgovskega doma. K sestanku so se zbrali delegati dolžnikov iz posameznih krajev, da pretrgajo položaj dolžnikov in da zahtevajo ureditev svojega položaja. Predsedoval je sestanku dr. Sagadin, ravnatelj Pokojninskega zavoda v p., bansko upravo pa je zastopal dr. Hubad.

Prvi je govoril načelnik lesnega oddelka pri Zvezi trgovskih združenj Franc Škerbec. Nočemo delati nikomur krivice. Zdi se nam pa tu vendarle potrebno omeniti, da bi razni govorniki storili mor-da boljše, če na gospodarskem zborovanju ne bi politizirali. Tudi ne vemo, če je primerno, v dvorani kakeh 30 kvadratnih metrov pri udeležbi največ 30 delegatov potrebno zastaviti vso moč svojega glasu, ko je znano, da je mirna in stvarna razlaga svojega mišljenja vedno bolj uspešna in bolj primerna. Za glasovno premočno izražanje svojih misli tudi sicer ni bilo potrebe, ker je bilo okno posvetovalnice itak zaprto. Nato sta govorila še zastopnik Zbornice za TOI Rebek in zastopnik lesnega trgovska iz Mežiške doline Kljun.

Ljubljanski stavebnik Ogrin je skušal stvarno obrazložiti vzroke krize na deželi. Po njegovem mnenju je napaka zlasti v tem, da so zaščiteni kmetje, dočim na deželi v resnici ni tako točne razlike in meje med kmetom in obrtnikom. Nadaljnja napaka je v tem, da so banke proti vlagateljem zaščitene v 2 odstotno obrestno mero, dočim same izterjajo štiri do petkrat višje obresti. Za nepravilno smatra tudi okoliščina, da so zaščiteni drugi stanovi, da pa te zaščite niso deležni dolžniki, ki so v prvi vrsti pomagali g. gospodar. napredku. Tok denarja v smeri toka Save je nadaljnja napaka, ki jo mora Slovenija prenašati že vsa leta. Nevarnost vidi Ogrin tudi v tem, da se dežela prehitro industrializira. Pri prvi industriji, ki je močno zaščiten, so udeleženi naši denarni zavodi, ki v industrijo investirajo večino svojega kapitala. Zelo mnogo pa je tudi inozemske udeležbe tako, da tudi pri tem velik del našega denarja splava čez meje. Sibal je zaposlitev inozemcev spriču dejstva, da naša mladina nima možnosti, da kaj zasluži ali da se po svojih sposobnostih udeležuje. Za svoja stvarna izvajanja je Ogrin žel splošno priznanje, saj je res vsaj nekoliko razgalil glavne vzroke sedanje krize. Ta pa na način, ki je bil res zborovanja dostojen. Nato so še govorili Vabič iz Savinjske doline, Weinberger iz Zagorja, ki sta oba pokazala na te-

Včerašnji športni dogodki

Z gostovanjem Haška iz Zagreba, na katerem bi si moral prvič preizkusiti novoustanovljeni SK Ljubljana svoje moči, ni bilo nič in tako so izrabili včerašnji dan zopet za preizkušnjo trening-tekmo med lujiziranima kluboma.

Moštvi sta nastopili v sledečih postavah:
Rdeče-beli: Logar, Hassl, Zitičnik, Sinkovec, Kubanja Lado, Grošelj, Sovinc, Janežič, Luce, Vodiček.

Beli: Rožič, Jug, Bertonec, Sočan, Herman, Boncelj-Slamberger, Grintal-Pikič, Jež in Slapar.

Igra je bila bolj dolgačasna in ni mogla razgibati niti igralcev niti maloštevilnih gledalcev. — Zmagali so proti pričakovanju Rdeče-beli z razmerjem 5:1. Prihodnjo nedeljo bo moštvo SK Ljubljane nastopilo prvič pod svojim imenom v borbo in sicer v semifinalno tekmo za prvenstvo LNP. Prvi nasprotnik SK Ljubljane bo CSK.

V soboto zvečer je bilo na prvem občnem zboru SK Ljubljane, ki se je vršil v hotelu Slon, kronan uspeh še posameznih idealnih športnih delavcev, ki so dosegli fuzijo med obema kluboma. Občni zbor je otvoril predsednik pripravljavnega odbora gosp. Wolf in podčrtal, kakšnega velikega pomena je ta današnji občni zbor in da je to velik in važen mejnik v zgodovini našega nogometa. V imenu ljubljanske nogometne podzveze je govoril dr. Kostl, ki je omenil, kako važen je današnji dogodek in da ki LNP iz tega obeta velik napredek za slovenski nogomet.

G. Cek, tajnik pripravljavnega odbora, je podal zgodovino pogajanj in naporov in sploh ves potek, kako je prišlo do fuzije med SK Ilirijo in ASK Primorjem.

Na predlog g. Turka pa je bila še formalno sprejeta lista novega odbora SK Ljubljane. Predsednik Karol Soss, I. podpredsednik Ivan Kralj, II. podpredsednik Aleksander Friedrich, I. tajnik Oktavij Cek, II. tajnik Ivan Illov, I. in II. blagajnik Anton Kane, Gangl Herbert, gospodar ing. Iosip Kobi, tehnični referent Nedeljko Buljevič, Odborniki: Nachtigal, Šibenik, Kebeč, Klavara, Kuhar, Nadzorni odbor: dr. Kuhelj, inšp. Zajc, Selina, Tav-

žave svojih krajev. Še prej pa je tesarski mojster Ravnikar opozoril na nevarnost boljšeizvima, ki se neti radi neugodnih razmer.

Govorila sta nato še Škerbec in dr. Mazek, od katerih je prvi dejal, da je prepričan v dobro voljo slovenskih ministrov, oba pa sta stavila predlog, da se zahteva, naj se društvo dolžnikov dovoli, naj se ustavi vse eksekucije vse do časa, dokler zakon ne uredi razmerja med dolžniki in upniki Obrestna mera naj se primerno zniža, v finančni zakon pa naj se vstavi določba o eksistenčnem minimumu.

Načelnik dr. Hubad je zborovalcem dejal, da bo o vsem poročal g. banu. Priporočil pa je, naj si dolžniki osnujejo poseben ožji odbor, ki bi potem razpravljal z bansko upravo o vsem, kar je v zvezi z nameravano ustanovitvijo društva dolžnikov. Res so zborovalci izvolili ta odbor, ki je sestavljen takole: dr. Sagadin, Škerbec in Ravnikar.

Akademija Rdečega križa

V vrsti včerašnjih prireditev je bila menda najbolj obiskana akademija Rdečega križa ljubljanskih osnovnih, meštanskih in srednjih šol. V prvi vrsti mladina, dalje pa vzgojitelji, profesorji, učiteljstvo, ravnatelji šolskih zavodov, zastopniki kulturnih in Rdečemu križu sorodnih organizacij, zastopniki vojaških in civilnih oblasti s podbanom g. dr. Majcenom na čelu in končno starši ter prijatelji mladine, so do zadnjega kotička napolnili veliko unijsko dvorano. Spored se je razvijal izredno hitro, vse točke pa so bile izvedene brezhibno. Ne moremo reči, da bi bila katera točka boljše od druge, ker so bile vse odlične. Veselosti pa je največ povzročil gotovo Petrovčev šaljivi samogovor, s katerim je mali samogovornik s svojim korajžnim nastopom izval vsesplošni smeh. Vsi, ki so nastopili, od onih najmlajših, ki so nastopili z rajalnimi vajami, do sedmo in osmošolcev, ki so nudili prav dovršene glasbene in pevske točke, so rešili svojo nalogo brezhibno. Prireditve, ki je trajala od tri četrti na enajst do pol enih, je pa tudi pokazala, koliko truda so morali v njo vložiti vzgojitelji ljubljanske mladine. Zato je tudi zasluga učiteljstva in profesorjev, da je prireditve tako vsestransko uspeša.

Občni zbor emigrantov

Emigranti, ki so organizirani v društvu »Tabor«, so imeli v soboto zvečer v dvorani na Taboru skupen družabni večer. Danes popoldne pa so polagali račun o preteklem poslovnem letu. Občni zbor je pokazal, da je bilo delovanje v tem poslovnem letu zelo živahno in so zborovalci sprejeli z odobravanjem na znanje vsa poročila ter dali odboru razrešnico. Pri volitvah novega odbora je bil izvoljen za predsednika dr. Jože Dekleva.

Ljubljanski slavisti

V društvenih prostorih Slovenske Matice je bil včeraj popoldne tudi občni zbor Slavističnega društva, ki je bil zelo dobro obiskan ter je potekel v zelo lepi harmoniji, ki vlada med našimi profesorji slovensčine ter strokovnjaki slovanskih jezikov in literatur. Občni zbor je vodil univ. prof. dr. Rajko Nahtigal, ki je podal obnem predsedniško poročilo. Tajniško poročilo je podal dr. Rudolf Kolarič, blagajniško pa prof. Vida Vrtočeva. Sledilo je več strokovnih predavanj, ki so jih imeli dr. Bajec, prof. Šolar, dr. Debeljak in dr. Silva Trdina. Pri volitvah je bil nato izvoljen sledeči odbor: predsednik dr. Rajko Nahtigal, odborniki: ravnatelj Licejske knjižnice dr. Janko Slehinger, prof. dr. Kolarič, prof. Vida Vrtočeva, prof. Vida Trdinova, prof. dr. Vinko Košak, prof. Vilko Novak in prof. Janez Logar Revizorja: prof. dr. Slodnjak in prof. dr. Rupelj.

Ostale prireditve

Med ostalimi prireditvami omenjamo zborovanje stavebnih delavcev, ki ga je včeraj popoldne sklicala v dvorani Delavske zbornice socialistična »Strokovna komisija«. Zborovalci, ki so z ozirom na obupen položaj, v katerem se delavstvo nahaja, dvorano skoraj popolnoma napolnili, so v glavnem protestirali proti temu, da ljubljanski podjetniki nastopajo proti delavcem ki organizirajo skupen in enoten nastop stavebnega delavstva za obrambo svojih interesov.

V dvorani OUZD pa so imeli zborovanje železničarji, včlanjeni v »nacionalni strokovni front« po svojem UJNZB. Vodil je občni zbor podpredsednik Jenko, poslovno poročilo pa je podal tajnik Müller. Pri volitvah je bila izvoljena nova uprava, in sicer: predsednik inž. Roglič, podpredsednik Jenko in Makovec, tajnika Danev in Črnjač, blagajnik Jesih.

Drugi razred LNP

Mars: Grafika 2:1 (1:0);

Reka: Svoboda 2:1 (1:1);

Slavan: Jadran 2:0 (1:0).

Smuk s Triglava

Smuk iz Kredarice v Zgornjo Krmo je postal že prav čisto tradicionalen. S tem se namreč zaključuje naša smučarska tekmovalna sezona. Proga je bila dolga okoli 7 km in imela približno 1200 m višinske razlike. Vreme je bilo idealno.

Rezultati: 1. Praček Ciril (Skala) 6:43.11, 2. Stopar Rudi (Ljubljana) 8:14, 3. Vrbar Slavko (Skala) 8:37, 4. Klančnik Gregor (Dovje-Mojstrana) 9:40, 5. Barberič Stjepan (Maraton, Zagreb) 9:58.2.

Termini za drugo kolo teniških tekem za Davsovo pokal na evropskem področju so določeni takole:

Norveška-Belgija od 13.—15. maja v Oslu, Avstrija-Poljska od 15.—16. maja na Dunaju, Jugoslavija-Čehoslovaška od 15.—17. maja v Zagrebu, Grčija-Argentina od 15.17. maja v Atenah, Irsko-Svedska od 14.—16. maja v Dublinu, Švica-Danska od 15.—17. maja v Montreuxu. Nemška igra proti Španiji v Barceloni od 15.—17. maja. Če zmagata, se sestane z Madžarsko v Düsseldorfu. Zmagovalca tekem Monaco-Nizozemska in Francija-Kitajska se sestane od 8.—10. maja v Scheveningenu.

Maribor

Narodno gledališče. Drevi zaprto. V torek, 28. aprila ob 20. »Direktor Campas«. Red C.

Prva ponovitev ob premieri z navdušenjem sprejete Krajčeve drame »Direktor Campas« bo v torek 28. t. m. za red C.

Društvo stanovanjskih najemnikov je sklicalo za drevo ob pol 20 v dvorani restavracije Novi svet v Jurčičevi ulici javno sejo, na katero vabi vse stanovanjske najemnike in najemnike poslovnih lokalo.

V Ljudski univerzi bo drevi predavanje o modernem českem slikarstvu in kiparstvu. Predava naš znan umetnik prof. Vavpotič iz Ljubljane.

Srečke turistično-sportne loterije jug. Touring-kluba se dobe do 7. maja v pisarni Lujsko prometne zveze. Dobitki so: brezplačna potovanja v turistično zanimive kraje.

Pregled motornih vozil. Lastniki motornih vozil iz Maribora in obeh mariborskih okrajev, ki se nimajo pregledanih in odobrenih vozil, naj jih pripeljejo k pregledu 29. t. m. ob 15 pred poslojpe predstojništva mestne policije.

Lov za tatom

Kamnik, 26. aprila.

Na zelo drzen način, pri belem dnevu v soboto popoldne okoli 15. ure, je tukajšnji brezposelni klepar A. J. s pomočjo vitriha odprl cinkarno tovarno »Titan« na Perovem in si nabral cinka v sledeči količini: 2 kosa po 12 kg, v neki pločevinasti posodi pa je imel še 11 kg tekočega cinka, katerega je vžil v neki model, da se strdi, kar bi vsekakor lažje prenašal. Svoj plen je odnesel iz cinkarne, pri čemer ga je opazil tov. uslužbenec Novak Filip, ki je delal na njivi. Takoj se mu je zdelo sumljivo in je pozval tatu, naj mu sledi in gre z njim k obratovodji inž. Grossu, kar mu je pa odklonil in prosee dejal, naj bo tiho o stvari, ker on itak nima pri tem nobene škode. Novak je takoj odšel k obratovodji in mu zadevo prijavil. Obratovodja je takoj telefonično pozval orožnike in alarmiral nekatere uslužbence, ki so bili v bližini.

Začel se je lov za tatom, kateremu je sledilo naenkrat poleg dveh orožnikov še 18 drugih tovarniških uslužbencev. Tat videč neprijetno situacijo, je plen zmašil nekam pod listje ter začel urno bežati. Ker je opazil, da so mu zasledovalci za petami, jo je mahnil čez »Bistrico« in nato bežal proti Novemu trgu. Čez vodo zasledovalci niso šli za njim. Orožniki in oba stražnika so zasledovanje nadaljevali in ga tako v nedeljo okoli 1. ure jutraj našli in aretirali na njegovem stanovanju pod Zapricami v vili »dolgača«, kot jo je sam nazival. Takoj so ga odvedli v zapor. Jutraj je bil pripeljan na tukajšnjo orožniško postajo k zaslišanju, kjer je vse brez ugovora priznal.

A. J. so bile razmere v tovarni »Titan« dobro znane, ker je bil nekaj časa tam v službi in nato zaradi zanemarjenja službe odpuščen.

Od tega časa ni več prijel za nikako delo in s tem vzbujal splošno pozornost, ker je dnevno posedal do pozne noči po gostilnah. Stalno pa se je držal v neki restavraciji v Majstrovli ulici.

Ako bi mu uspelo plen odnesti in prodati, bi bila uprava tovarne »Titan« na Perovem oškodovana za 2100 Din.

Nagrado za to delo mu bo izreklo tukajšnje okrajno sodišče.

Pijančevanje

postalo šport

Kamnik, 26. aprila.

Kakor je že znano, ima Kamnik 36 gostiln, kar pa seveda ne da zametiti, ker je Kamnik vendar lujsko-prometno mesto in obenem izhodišče za vse ture v naše prelepe planine. Pravijo pa tudi, da je marsikateri pozabil ob kozarcu vina svoje vsakodnevne moreče skrbi, nezvestobo, jezo itd. Radi tega je tudi v Kamniku že v navadi, da kakor hitro ni kje kaj v redu, pa hajdi v gostilno, da se razvedriš in pozabiš na svoje težave in skrbi.

Zadnje dni pa so začele skrbi moriti tudi ženski spol. Takoj so neke ženske sledile zgledom moških in pričele poskušati sladko vinsko kapljico in to v veliki meri.

V začetku tega tedna smo opazili dve ženski, eno omoženo, drugo samsko, ki sta srečali zvečer na cesti nekega uglednega kamniškega gospoda, pa ju je ustavil in povabil domov na čašico likerja.

Pri čašah likerja, konjaka in drugih dobrotah so urice hitro potekale. Ko so ženske odhajale proti domu, so kamniške ceste postale preozke.

Mariborski smuški

klub se razhaja

Krizo v mariborskem smučarskem športu najjasneje osvetljuje občni zbor Mariborskega smučarskega kluba, ki se je vršil te dni. Po izbrnih referatih vseh klubskih funkcionarjev se je sklenilo, da se klub razide. Konstatiralo se je, da je mariborski smučarski klub tekmo svojega 6-letnega obstoja svojo nalogo popolnoma častno dovršil. Organiziral in populariziral je športno smučanje ter izvežbal na stotine smučarjev in naraščaja. Nadaljnje izrazito športno delovanje kluba, katerega je gojil smučarski klub, preide z njegovim prestatkom na Mariborsko zimskošportno podzvezo, kateri je klub odstopil vse svoje premoženje. — Tako je sedaj zaključil svoje delo klub, ki je bil v smučarskem športu na Štajerskem precej let vodilen. Tekmovalci, ki so pričeli v njegovih vrstah športno kariero so mnogoštevilni in nekateri od njih so že častno zastopali barve države na mednarodnih srečanjih. Če je sedaj vodstvo in članstvo kluba uvidelo, da je nadaljnji obstoj nemogoč, je s tem javno pokazalo na desoletne razmere, ki vladajo zadnje čase v mariborskem smučarskem športu, kar pa nikakor ni krivda na vodstvu zimskošportnih organizacij, temveč na pojavu, ki ga opazujejo tudi drugod: številni zimskih športnikov pada nekako v istem razmerju, kakor naraščajo število ljudi, ki gojijo smučanje kot turistično sredstvo.

ČESKOSLOVAŠKA : ŠPANIJA 1:0

Praga, 27. aprila. Včeraj se je tukaj pred 40.000 gledalci odigrala reprezentančna tekma med Španijo in Čehoslovaško. Čehoslovaška je nastopila v svoji najmočnejši postavi s Planičko v голу, Španija pa s Planko. Čehoslovaška je zmagala z minimalnim rezultatom 1:0, čeprav se je večkrat nudila možnost za boljši uspeh. Španija je posebno v prvem polčasu igrala zelo dobro, toda če ne bi v vratih imela drugega Zamoro, bi utegnila končati tekma z daleč večjo razliko golov v korist Čehoslovakov. Španskemu vratarju Planki je običnost neprestano ploskalo, ker je branil neverjetne situacije naravnost virtuosno. Čehoslovaški napad je imel mnoge prilike za gole, vendar je vse zastreljal. Edini gol je padel že v 11. minuti prvega polčasa. Fatinek, desno krilo Čehoslovaške, se je zagnal v kazenski prostor Špance, ker ga je Sevilski branilec Aedo nešportno napadel, je sodnik dr. Bajveno odredil 11-metrovko, ki jo je Zaiček pretvoril v gol.

Z avtom skozi Libijsko in Sinajsko puščavo

Kakor hitro se je vnela italijansko-abeinska vojna, so se začeli Angleži ukvarjati z vprašanjem novih avtomobilskih cest v deželah okoli Sredozemskega morja, ki naj bi pomenile prve varnostne mreže za vse nepredvidene možnosti. Koncentracija italijanskih čet v Libiji je imela za posledico zgraditev nove asfaltne ceste od piramid skozi puščavo do Amria in obale, po kateri naj bi v primeru kravega spopada prevažali vojaštvo in vojno gradivo na libijsko mejo. Zdaj pa grade Angleži drugo tako cesto, ki bo tekla skozi puščavo Sinajskega polotoka, in sicer naravnost od Sueza proti Birsebi in Jeruzalenu. Gradbeno družba, ki je prevzela to zadnje delo, je iznašla za graditev ceste povsem nov način, ki bi mu po naše rekli nekako »Me-saj sproti«. Gradivo namreč, s katerim bo cesta tlakovana, izdelujejo kar na licu mesta iz

puščavskega peska in razbeljene smole

ki ju s posebnimi mehaničnimi mešalniki mešajo in obdelujejo, nakar to črno, katranu podobno mešanico, polagajo po tleh, ki so jih prej izravnali in koder bo tekla nova cesta. Drugi dan, ko se ta gmota ohladi, jo z majhnimi cestnimi valjarji, ki jih vlečejo velblodje, izravnajo in valjajo. Novozgrajene ceste bodo kos še tako težkemu tovornemu prometu, samo če bodo rabili avtomobile s pnevmatičnimi kolesi. Graditev naglo napreduje in samo en stroj položi v sedmih dneh približno eno

Nemški poslanik Stöhrer, ki se je izgubil.

miljo dolgo progo, in sicer z mnogo manjšimi stroški, kakor so jih imeli z dosedanjim načinom graditve.

Polž - slaščica za siromake

Sladkosnedži vedo, da je večje prirejena polžja prikuska izredno dobra jed, ki prav nič ne zaostaja za ostrigami, ki jih v primorskih krajih tako visoko cenijo. Francozi, ki so znani kuharji in sladkosnedci, imajo v bližini letovišča Karls-hofena velikansko polžjo farmo, prav tako tudi Avstrijci v Hütteldorfu pri Dunaju. Tudi v Švici in Nemčiji si znajo s polži prav dobro pomagati.

Za polžjo farmo je treba izbrati poseben prostor, ki je prilično vlažen in ima dovolj apnenca. Tega rabijo polži zaradi svojih, z njimi vred rastočih hišic. Tako polžišče naj se krog in krog zapre z žično mrežo, ki mora biti do 40 cm visoka in do 10 cm v tla zasajena. Mreža bodi na vrhu navznotraj zapognjena, da je ujetniki ne morejo prelezeti in uiti, hkratu pa jih taka mreža varuje pred sovražniki, zlasti pred ježi. Hrana, ki jo polži uživajo, je čisto preprosta, vegetarijanska: trava, listje salate, kapusa in karfiolje. Čim boljša hrana, tem boljši pitalanec.

V farmah goje samo koristne polže, predvsem slinavca. Ta polž je dvospolen in živi približno štiri leta. V maju ali juniju začne polži leči jajca. Vsak polž si izkoplje v mehki, vlažni zemlji do 14 cm dolgo jamico, v katero iznese kakor grah debela, bela, trdolutinasta jajca, in sicer 60-80 jajc v vsako jamico. Čez trideset dni prilezejo iz jamic mladiči in vsak polžek že nosi svojo hišico na plečih. Na jesen dosežejo polovično velikost povprečnih polžev in drugo leto se že morejo množiti. Prava reja polžev pa se začne v mesecu avgustu. Jeseni se polže pripravijo za zimsko spanje. Zbero

se v kupih na vlažni zemlji, se deloma zagrebejo ter zapro svoje hišice s trdim pokrovom. Zdaj je čas za polžjo žetev. Za pobiranje zaslinjenih slinavcev ne rabimo nikake priprave z golimi rokami jih pobiramo ter polagamo v posodo. Polžarji imajo tudi svoje vraže: pravijo, da polž z levo kretno hišico pomeni izredno srečo, zato take hišice shranjujejo in predelujejo v razne spominke drobnarije. Kdor ne verjame, naj poskusi!

Jezero Tana v pravilnem okviru

Ne samo nepremagljive naravne razmere so bile napoti raznim evropskim raziskovalcem, ki so hoteli prodreti do izvira Modrega in Belega Nila, marveč v obilni meri tudi tujcem neprijazno stališče etiopskih oblasti in primitivno praznoverje črnega ljudstva in njegovega duhovništva v predelu okoli jezera Tana. Podjetni švedski raziskovalec B. H. Jesson, ki je prišel 150 milj daleč v notranjost Etiopije, se je moral leta 1905 zaradi nepričakovanih ovir ustaviti 300 milj daleč od svetega jezera Tana. Po njegovem zgledu je nadaljeval započeto delo znani raziskovalec Arabije angleški major Cheesman, od leta 1925-1934 konzul v severozahodnem delu Etiopije, ki je o svojem potovanju pred kratkim izdal knjigo »Lake Tana and the Blue Nile«. Njegovo delo je dragocen prispevek k odkritju starodavnega afriškega cesarstva in njegovega ljudstva. Kako težavno je bilo njegovo prodiranje, ko je moral celih

5000 milj prejezditi na mezgu

ostalo pot pa prehoditi peš ali pa prepluti z preprostimi čolnomi tankvato, to je iz trstja spleten in z jermeni iz smokovega lubja zvezan čoln ali bolje splav — si lahko mislimo! Navzlic temu, da je imel od nečesa dovoljenje za svoje znanstveno potovanje, so mu lokalne oblasti okoli starodavnega svetega jezera Tana delale velike neprilike. V ondotnem ljudstvu je namreč globoko zakoreninjena vera, da je reka Nil ena izmed tistih štirih svetih rek, ki so se vile po paradižu prvih ljudi, medtem ko druga svetopisemska reka Gihon teče v kobarju krog in krog Etiopije. To praznoverje podpira v ljudstvu zlasti zaostala koptska duhovščina, katere je v številnih okoliških in otočnih samostanih skoraj več od civilnega prebivalstva. Ko je leta 1927 Cheesman zaradi tropske bolezni izgubil več svojih spremljevalcev in je tudi sam obolel, so tamonjski duhovniki imeli to nesrečo za znamenje jeze božje in mu niso hoteli več pomagati pri njegovem delu. Velike težave je imel tudi z raznimi živalmi, ki veljajo Etiopcem za nedotakljive, in celo z zvermi, ki ne napadajo ljudi, ker jih dolge veke ni nihče preganjal. Ko se je ob neki priliki v njegov šotor priplazil lev, se je dal čisto prijazno odpraviti iz njega. Baj je samo brezbržno pomahal z repom in se poslovil. Največ preglastic so mu povzročali žejni komarji in konjski obadje.

Največja zanimivost za tujca so številni samostani okoli svetega jezera in na njegovih otokih. Na otoku Kirkoš je po stalnem ustnem izročilu najprej stala skrinja zaveze, ki jo je bil Menelik prinesel iz Jeruzalema. V bližini cerkve stoji trije kratki stebri, spomenik iz predkrščanske dobe. To so daritveni oltarji, ki so jih rabili izraelski duhovniki pri svojih krvavih daritvah. Na vrhu srednjega stebra je izklesano okroglasto korito, v katero je tekla kri zaklanih žrtev, s katero so svečniki blagoslovljali ljudstvo. Na enem stebri stoji tudi velik križ, ki ga je lastnoročno postavil

škof sv. Frumencij

v 4. stol. po Kr. kot dokaz, da je nad starimi poganskimi obredi zavladalo krščanstvo. Na nekem drugem otoku plešejo svečeniški ples, kakršnega je baje plesal v stari zavezi David, okoli Gospoda. Tam hranijo neko sveto posodo, ki jo je baje Salomon rabil pri umivanju. Na otoku Daga leži mumija cesarja Fasiladasa (1632-67), ki je popolnoma ohranjena. V Gongari na severnem obrežju leže ruševine palače, ki jo je cesarju Susenyosi leta 1614 zgradil portugalski jezuit Pedro Paez itd. Voda svetega jezera ima po verovanju ondotnega ljudstva

zdravilno moč

in nihče drug je ne sme zajemati, kakor za to postavljene duhovniki, ki jo med velikimi obredi razdeljujejo med ljudi.

V Madridu: Komunisti so razbili in opleni tiskarno lista ABC ter zasuli cesto s papirjem.

Cesarica s 300 oblekami

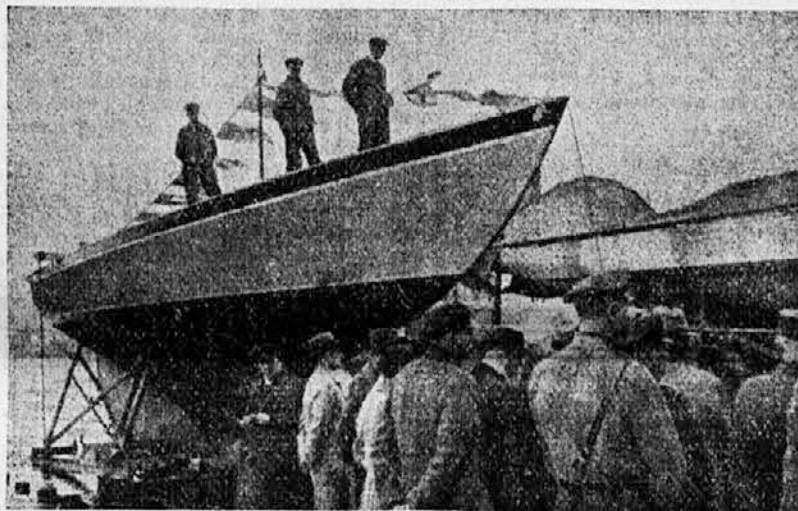
Kitajska cesarica-vdova Tsu-Hsi je bila dolgo vrsto let predmet, na katerem se je pasla radovednost in domišljija vsega sveta. Njej so bile posvečene cele knjige, v katerih je popisano z vsoto fantazije nadeblo njeno življenje in početje. Toda, se lahko vprašamo, ali je bila ta zadnja kitajska cesarica res tudi tako velika in znamenita ženska, ali pa se kažejo njene sposobnosti tako nenavadne le zato, ker so bili vsi drugi ljudje tako majhni okoli nje in niso imeli tudi ne prilike, da pridejo z njo bližje v stik. Bila je lepa in postavna, neustrašljiva, neusmiljena in nečloveška. Pisatelj Varé, ki je pisal o tej cesarici, se ne bavi z vsemi temi njenimi lastnostmi, temveč opisuje le življenje znamenite ženske, ki je bilo polno zanimivih dogodivštev.

40 let je ta Hsieng-Fengova priležnica držala v svojih rokah veliko kitajsko cesarstvo in ga vladalo z despotično silo. Po njeni smrti se je brž pokazalo, da so padle kitajske province iz njenih rok.

Tsu-Hsi je bila v svojih mladih letih nad vse lepa, pa tudi v svoji starosti je bila še vedno mčna. Odlikoval jo je bister razum, saj je tudi porabila vsako priliko, da je razširila svoje duševno obzorje. Poleg tega pa je mnogo dala tudi na znanost, zlasti pa se je znala oblačiti tako razkošno, da ji v tej stvari še daleč ni mogla biti nobena

druga kos. Posebno je bila znana po tem, da je imela ogromno število najraznovrstnejših oblek, za vsako najmanjšo drugačno priliko drugo. Imela jih je vsega skupaj samo — 300, ki pa ji niso ležale nerabljene po omarah, ampak jih je stalno menjala tako, da so v kratkem času prišle vse na vrsto. Kadar se je preselila v svojo ležno prestolico, je vedno vzela s seboj po 60 oblek. Dva ali trije moški so imeli dosti posla, da so ji stikali v teku enega leta eno samo obleko. Takrat so si izmislili tudi prav poseben način mešanja barv, s katerimi so barvali svilene cesaričine obleke. Cesarica se vendar ni mogla zadovoljiti z navadnimi barvami, ki so jih na Kitajskem dobivali iz najrazličnejših rastlin.

Njene dragocenosti so bile shranjene v nič manj kot 600 omarah. V prvi vrsti so bili to biseri in dragoceni kamni. Kadar je bila napravljena v svojo državniško obleko, je s svile, ki jih je pokrivala glavo, viselo osem z biseri obloženih frakov na njeno desno ramo. Biserna vezanina je dostojanstveno padala preko njenih ramen. Rob obleke je bil vsit spej z bisernimi girlandami. V rokah je cesarica držala velik dragulj, ki je imel obliko hrčke. Ta je bil votel in zaprt s krasnim rubinom. A, zakaj ji je služil ta okras v njenih rokah? To je bila doza, v kateri je imela ta znamenita cesarica — tobak za njuhanje...

V Hamburgu so spustili v morje jadrnico, ki bo tekmovala na olimpijskih tekmah v jadrnanju

Lovce se je na lovu obstrlel in se pripeljal v bolnišnico. Zdravnik mu je več dni preiskoval in brskal po rani. Nazadnje je možakarju to le prehudu in vpraša:

»Za božjo voljo, kaj pač počenjate, da me tako strašno boli?«

»Kroglo iščem, prijatelj,« odvrne zdravnik mirno.

»Kroglo! Saj jo imam vendar v žepu!« vzklikne iznenadeni lovec.

Zidarski mojster zagleda možakarja, ki sloni ob stavi in kadi pipo. Nahruli ga, misleč da je zidar, in mu ogorčeno vrže dnino. Nato pride k predelavcu ter mu pove, kaj je storil z zanikarnim zidarjem.

»Za božjo voljo, mojster,« vzklikne predelavec, »saj tisti človek ni bil naš.«

Podjeten agent se je ponudil bogatemu odvetniku, da mu bo proti petdesetodstotni nagradi vnovčil zaostale terjatve.

»Kako ste izvršili pogodbo?« ga vpraša odvetnik ob dogovorjenem času.

»Prav dobro,« se odreže agent. »svojo polovico sem že povsod izterjal, na vašo pa bo po vsem videzu treba še precej dolgo čakati.«

Brezposeln družinski oče pride pred prazniki pred mesarjevo izložbo in vpraša po kratkem ogledovanju okusne gnjati:

»Gospod, ali mi zaupate do jutri, če vam dam poročstvo za polovično vrednost prekajenega?«

»Brez nadaljnje,« odvrne mesar vljudno.

»Dobro tedaj, dajte mi tle dve gnjati, pa obdržite eno od njiju za poročstvo.«

Življenje in trpljenje v najstrašnejši vojski sveta

Zakleta legija

Sredi preteklega stoletja je moj praded, ki je bil advokat na jugu Združenih držav, branil v New Orleansu nekega Francoza, ki so ga obdolžili umora. Pravda se je stekla tako srečno, da so obtoženca nele izpustili, marveč je veliki francoski minister in zgodovinar Guizot po naročilu svojega kralja Louisa Philpa poslal mojemu pradedu nadvse hvaležno pismo, ki ga v naši rodbini hranimo še danes, ker je napisano lastnoročno. Razen tega smo ohranili tudi mizo, katero je ta Francoz podaril mojemu dedu, ko se je rešil iz škripcev. Ta miza je narajena iz različnih vrst južnega drevja in krasi danes našo obednico v domači hiši v Biloxiu v Missisippiju.

Potem je prišla svetovna vojna, ki me je pripeljala v Francijo. Bil sem tam vojak, še preden sem stopil v legijo.

Julija 1917 smo se vsi, kar nas je v naši rodbini, dobili v Memfisu: starši, brat in jaz. Tedaj mi je bilo šestnajst let, hodil sem še v

srednjo šolo. Odpravil sem se v naborni urad, zatajil svoja leta in stopil v prvi polk narodne garde, ki je pozneje postala peta topniška brigada tridesete divizije. Kot topničar, dodeljen 155. bateriji, sem preživel pekel na severni francoski fronti pri Saint-Mihielu in v Argonih.

Ko so me izbrisali iz vojaškega seznama, sem se vrnil domov, da bi nadaljeval svoje prejšnje življenje. Toda to življenje ni zame imelo več nekdanje mikavnosti in vablivosti. Po vseh vojnih razburjenjih se mi je zdelo enolično in dolgočasno. Prebil sem leto dni na Vanderbiltovem vseučilišču in skoraj tri leta na univerzi v Virginiji. Studiral sem književnost in politično ekonomijo. Igral sem rugby in hodil na ples.

V začetku leta 1923 pa sem krenil na drugo pot in pustil študiranje, da bi se posvetil praktičnemu delu.

No, tudi to se mi je zdelo, da nima zame nobene privlačnosti. Delal sem v nekem uradu. Delo je bilo drobnjarsko in enolično, razen tega sem bil še zmeraj zaprt v majhnem prostoru. Tam nisem vzdržal doli kakor leto dni, potem pa sem se odpravil na daljše avtomobilsko potovanje s prijateljem Johnom Turkom, ker nisem vedel, čemu naj se posvetim. Odpeljala sva se do Kentuchya in prišla na severu do New Yorka.

Tam sem se vkrcal na ladjo. Tedaj so moji starši dobili zadnje poročilo o meni. A čez dve leti so izvedeli, da me bodo v Siriji v kratkem ustrelili. Nehal sem jim pisati. Nisem imel kdovekakih važnih stvari, da bi jih pri-

povedoval in takih, da bi jih zanimala vsaj malo. Razen tega pa nisem bil gotov, ali bi mi sploh odgovorili.

V dobi enega leta sem preplul vsa morja: najprej kot navaden delavec na krovu, potem pa kot mornar. Vse to se je zgodilo deloma na ladjah obalne plovbe, deloma na državnih parnikih in na tovarnih ladjah. Tako sem prišel tudi v Južno Ameriko in Evropo.

Julija 1925 sem služil na neki ladji iz New Orleansa, ki je prevažala hrano za ameriško vojsko. Zaradi tega sem tedaj začel po listih zasledovati boje, ki so se vršili v Maroku v Afriki. Tam je bilo treba udušiti vstajo, ki jo je začel Abd-el-Krim. Kako mora biti življenje tam bujno in slikovito! Teja stisnjenega životarjenja po ladjah mi je bilo že dovolj. Dovolj tega ozkega obzorja, kakor ga gleda mornar s krova. Te barve tam v Afriki, ta dražljivost, smrad smodnika, vse to je prihajalo od mene celo čez Ocean in me je začelo omamljati. Ostal sem na svoji ladji še do New Yorka, kjer sem uskočil na parnik, ki je odhajal v Bordeaux. Ker ni bilo nobenega prostega mornarskega mesta, sem postal natak. Vseeno, hotel sem za vsako ceno dospeti v Bordeaux in v Francijo. Trdno sem se bil odločil, da stopim v tujsko legijo.

Na ladji nas je radio skozi obveščal o bojih v Maroku. Abd-el-Krim je čistil pred sabo vse. Mornarji so med seboj razpravljali v vojni, o legiji in o prijateljih, ki so jih imeli med temi vratolomnimi ljudmi.

Nisem se nič slepil. Knjige, ki sem jih bral

o legiji, so jo slikale še bolj črno, kakor pa je v resnici. Jaz pa sem jih imel za bajke, kakršne pač človek najde po pustolovskih knjigah. Eni pravijo to, drugi ono. Saj bom kmalu sam izvedel, kako je res, čemu bi bil preveč radoveden.

Med ladijskim osebjem je bil tudi mlad Francoz, ki si je kakor se mi zdi, resno nadel nalogo, da mi odpre oči, preden bo prepozno. Kadar me je srečal, se je ustavil pred mano, me premeril z očmi od nog do glave in me zmerjal:

»Torej hočete zares v ta pekel? Krasno!«

Pri tem je tleskal s prsti in ponavljal:

»Krasno! Se bridko se boste kesali! Čakaj, mon vieux! Samo da preživis dobro uro v legiji, pa boš že klical mano na pomoč!«

Ta fant je imel prav. Čeprav je malo pretiraval, mislim, da ni bil tako slab prerok, če se spomnim svoje preteklosti.

Prišli smo v Bordeaux. Ni mi bilo treba dolgo iskati urada za nabiranje prostovoljcev. To je bila majhna soba, izgubljena nekje v zgradbi vojnega poveljstva.

Za mizo je sedel častnik srednjih let, ki se mi je na pogled zdel prijazen. Ko je vstal, sem videl, da se opira na palico in da težko hodi. Bil je invalid, ki je očitno sodeloval v svetovni vojni. Vljudno me je pozdravil in me vprašal dobrotno in po očetovski, kar želim.

»Ali bi lahko stopil v tujsko legijo?«

»Zakaj ne, mladi gospod!« (Bila ga je sama postrežljivost in vljudnost.) »Izvolite sedeti!«